# Dominikán Alan Ján Dely: Zdravá mariánska úcta je taká, ktorá nemá Máriu na prvom mieste

Tento článok publikujeme s láskavým dovolením redakcie Slovo+.

---

Mariánska úcta je typická obzvlášť pre dominikánov. Ako ju vníma jeden z nich, kým pre neho Božia Matka je a ako si k nej môžeme aj my vytvoriť vzťah a obľúbiť si napríklad modlitbu ruženca? Nielen o tom sme sa rozprávali s dominikánom Alanom Jánom Delym (41).

**Aký máte vzťah s Božou Matkou?**

Ako ho opísať? Môj vzťah k Panne Mária má viacero vrstiev. Niekedy je tá, ktorú prosím o pomoc; je Pomocnica. Inokedy tá, ktorá je pre mňa príkladom Ježišovho verného učeníka; je moja Učiteľka. Niekedy zas tá, ktorej predkladám svoje žiale; je moje Útočisko. No pod všetkými tými vrstvami je jedno meno, ktoré najlepšie vystihuje, kým pre mňa Mária je: mama. Myslím, že nie je lepšie slovo, ktoré vystihuje náš vzťah. Ona mama, ja syn. Ona vždy starostlivá mama, ja nie vždy pozorný syn.

**Spomínate si na situáciu, keď obzvlášť zasiahla do vášho života?**

Samozrejme. Takýchto situácií bolo viacero. Spomínam si, že keď som mal štrnásť rokov, vybrali sme sa z našej farnosti na púť do Litmanovej. Vtedy to bola ešte neznáma obec na Slovensku, dnes je to už pomerne známe mariánske pútnické miesto. Spomenutá púť v auguste 1995 sa mi hlboko vryla do srdca. Nasmerovala ma viac nielen k Márii, ale aj k tajomstvu Eucharistie. Zároveň bola pre mňa táto púť silnou výzvou ku každodennej modlitbe ruženca. Zakaždým, keď som sa neskôr od Boha vzdialil, či už na kratší alebo dlhší čas, môj návrat k nemu bol úzko spojený s mojím návratom k modlitbe ruženca.

**Má to súvis aj s vaším povolaním dominikána?**

Áno, pri rozlišovaní môjho povolania, keď som už mal niečo po dvadsaťpäťke a črtala sa mi možnosť vedecky pôsobiť v oblasti fyziky, ktorú som dovtedy takmer desať rokov s radosťou študoval, zohrala Panna Mária dôležitú úlohu. Tušil som, že Boh ma volá k niečomu inému, k zasvätenému životu. Po troch, štyroch rokoch váhania či premýšľania som napokon ako dvadsaťosemročný vstúpil do Rehole kazateľov. Hlavným dôvodom, prečo som uvažoval najmä nad dominikánmi, bolo to, že mariánska úcta je pevnou súčasťou ich spirituality, pričom jedným z ich poslaní je šírenie modlitby ruženca. V tom období to bol pre mňa postačujúci dôvod. Až neskôr, keď som bol vo formácii, som si uvedomil, že celý spôsob života dominikánov, založený na modlitbe, štúdiu, bratskom živote a kázaní, je mi veľmi blízky. Cítil som sa v tom ako doma. No všetko sa to začalo Máriou a ružencom.

**MÁRIA NA NAŠEJ PÚTI VIERY MÔŽE BYŤ LEN A LEN ČIARKA, NIKDY NIE BODKA**

### Ako si s Máriou môžeme vytvoriť vzťah, ak taký nemáme? Ako začať?

Myslím, že nepoviem nič nové či prekvapivé. Je dôležité začať Máriu lepšie, pravdivejšie poznávať a začať sa k nej prihovárať. Poznávanie a dialóg, teda modlitba. Tieto dve veci. Poznávať Máriu vo svetle Písma, vziať si na pomoc cirkevných otcov, listy pápežov, dokumenty koncilov, diela osvedčených duchovných autorov. To všetko mi pomôže hľadieť na krásnu mozaiku postavy Panny Márie; na takú, na ktorú hľadí aj samotná Cirkev. Toto postupné poznávanie Panny Márie by však malo ísť ruka v ruke s dialógom, modlitbou. Veriaci človek si môže vybrať z obrovského bohatstva mariánskych modlitieb, ktoré Cirkev už mnoho storočí uchováva a stráži, alebo sa oprieť o svoje vlastné slová. Poznávanie Panny Márie prehĺbi moju modlitbu, zatiaľ čo modlitba bude živiť moju túžbu spoznať Máriu ešte viac.

### V čom vlastne spočíva mariánska úcta?

Mariánska úcta je taká stará, ako je stará samotná Cirkev. Nie je nejakým výmyslom, zblúdením na ceste viery či jej príveskom. Je pevnou súčasťou katolíckej viery. Svätý pápež Ján Pavol II. počas jednej katechézy uviedol, že veriaci svojou vlastnou úctou k Márii akoby predlžovali Kristovu lásku k Márii, a to najmä tým, že ju prijímajú do svojich životov tak, ako to urobil apoštol Ján: *„A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe“* (*Jn* 19, 27). Mariánska úcta spočíva v tom, že Máriu vezmem k sebe, prijmem ju do svojho životného príbehu ako mamu, ktorú budem milovať, ku ktorej sa budem utiekať ako jej syn, od ktorej sa budem učiť, ako nasledovať jej Syna.

Úcta k Márii je silno prepojená s jej úlohou matky, ktorou ju poveril sám Ježiš na kríži. Ak Máriino duchovné materstvo voči veriacim je akýmsi predĺžením jej materstva voči Božiemu Synovi, ako nám to pripomína svätý Ján Pavol II. v encyklike *Redemptoris Mater* (Matka Vykupiteľa), tak úcta, láska veriacich k Márii, je akýmsi predĺžením lásky Božieho Syna k svojej matke. Myslím, že práve toto znovuobjavovanie a prijatie materskej úlohy Panny Márie v našich životoch, čo vôbec nie je až také samozrejmé, ako by sa mohlo zdať, je kľúčové pre rozvoj zdravej mariánskej úcty v živote veriaceho človeka.

Samozrejme, tu musím dodať ešte jednu dôležitú vec. Mária je v prvom rade matka Božieho Syna, ktorá celým svojím životom poukazuje na neho. *„Urobte všetko, čo vám povie“* (*Jn* 2, 5), čo vám povie môj Syn. To sú posledné Máriine slová v Písme, to je akoby jej testament. Mária nechce byť cieľom nášho života, vonkoncom si na to nerobí nárok. Mária na našej púti viery môže byť len a len čiarka, nikdy nie bodka. Bodkou, cieľom je len a len Kristus. Zdravá mariánska úcta je taká, ktorá nemá Máriu na prvom mieste. Mária totiž na prvé miesto len ukazuje. A to miesto je rezervované pre Boha. Bodka.

**JEJ PRÍKLAD NÁS VEDIE BLIŽŠIE KU KRISTOVI**

### Akým spôsobom nás Mária vedie k Ježišovi?

Mária nie je len Ježišovou matkou, ale aj jeho učeníčkou. Všímať si Máriu v Písme znamená všímať si najlepšieho uskutočňovateľa Božieho Slova. Aj tých niekoľko desiatok veršov, ktoré sa nám v Písme o Márii uchovali, je dostačujúcich, aby sme mohli žasnúť nad Máriinou vierou. Žasnúť a učiť sa od nej. Jej príklad nás vedie bližšie ku Kristovi. Mária ako naša mama sa v nebi za každého jedného z nás prihovára. Jej prosby nás privádzajú bližšie ku Kristovi.

Na tomto mieste by som spomenul ešte jednu skutočnosť o Márii, ktorá nás vedie ku Kristovi. *Katechizmus Katolíckej cirkvi* spája vieru v Krista a učenie o Panne Márii takýmto spôsobom: *„Čo Katolícka cirkev verí o Márii, zakladá sa na tom, čo verí o Kristovi; ale čo učí o Márii, osvetľuje zasa jej vieru v Krista.“* Teda náš vzťah k Márii vychádza a opiera sa o náš základný vzťah, vzťah s Kristom. Nedá sa správnym smerom rozvíjať vzťah s Máriou, ak v prvom rade nerozvíjam svoj vzťah s Kristom. A naše učenie o Panne Márii, ak je správne, osvetľuje, očisťuje našu vieru v Krista. Správne pochopená identita Márie osvetľuje postavu jej Syna, Ježiša Krista.

### Vysvetlíte nám to aj na príklade?

Z množstva príkladov spomeniem aspoň jeden. To, že Máriu oslovujeme titulom Panna, nám nehovorí niečo len o nej samej. Mária, Božia Matka, sa honosí titulom Panna, lebo veríme, že ňou bola pred pôrodom a ostala ňou počas, ako aj po pôrode. No tento Máriin titul nám pripomína aj ďalšiu krásnu skutočnosť. Keď človek dá svoj život Ježišovi v dôvere, Ježiš ho neporuší, ale posvätí. Mária darovala svoj život, svoje telo Bohu, Kristovi a on ho neporušil, ale posvätil. Ak nám Boh niečo na prvý pohľad vezme, urobí to len preto, aby nám daroval viac, omnoho viac. On je ten, ktorý nás posväcuje. Titul Panna, ktorým oslovujeme Máriu, teda osvetľuje našu vieru v to, že Ježiš nás chce vždy posvätiť, zahrnúť svojím požehnaním. Spoznávanie identity Panny Márie osvetľuje našu vieru v Krista, privádza nás bližšie k nemu.

Dočítať si ho môžete na Slovo+.

Zuzana Vandáková / Slovo+

The post Dominikán Alan Ján Dely: Zdravá mariánska úcta je taká, ktorá nemá Máriu na prvom mieste appeared first on Zasvätený život.

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)